

Granskning av bokslut och årsredovisning

2023-12-31

Rapport

Stenungsunds kommun

KPMG AB

2024-04-09

Antal sidor 6

Innehållsförteckning

1	Sammanfattning	1
1.1	Årsredovisningens räkenskaper	1
1.2	God ekonomisk hushållning	1
1.3	Balanskravsresultat	1
2	Bakgrund	2
2.1	Syfte och revisionsfrågor	2
2.2	Avgränsning	3
2.3	Revisionskriterier	3
2.4	Metod	3
3	Resultat av granskningen	5
3.1	Årsredovisningens räkenskaper	5
3.1.1	Bedömning	5
3.2	God ekonomisk hushållning	6
3.2.1	Bedömning	7
3.3	Balanskravsresultat	8
3.3.1	Bedömning	8

1 Sammanfattning

Vi har av Stenungsunds kommuns revisorer fått i uppdrag att granska årsbokslut och årsredovisning för räkenskapsåret 2023. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2023.

Vårt uppdrag är att granska årsredovisningen i syfte att ge revisorerna ett tillräckligt underlag för utlåtandet respektive revisionsberättelsen.

Syftet med granskningarna är att bedöma om kommunens årsredovisning har upprättats i enlighet med kommunallag, lag om kommunal bokföring och redovisning samt god redovisningssed i kommuner och regioner.

Nedan följer en sammanfattning av granskningens bedömningar och rekommendationer.

1.1 Årsredovisningens räkenskaper

Utifrån vår genomförda granskning av årsbokslutet har vi noterat att kommunen gör avsteg från lag och god sed avseende följande:

- Redovisning enligt fullfonderingsmodellen

1.2 God ekonomisk hushållning

Grundat på vår översiktliga granskning av årsredovisningen har det inte framkommit några omständigheter som ger oss anledning att anse att resultatet inte skulle vara förenligt med de finansiella mål som fullmäktige fastställt i budget.

Mot bakgrund av vad som framgår ovan bedömer vi att det är svårt att uttala oss om resultatet är förenligt med de av fullmäktige fastställda verksamhetsmålen.

1.3 Balanskravsresultat

Kommunens överskott för året uppgår till 69,8 mnkr. Vid avstämning av balanskravet avgår realisationsvinster om 0,1 mnkr. Efter att pensionsförpliktelser vilka intjänats före 1998 om 7,6 mnkr tillkommit konstateras att årets balanskravsresultat uppgår till 77,3 mnkr.

Vi bedömer att avstämningen inte är förenlig med RKR:s rekommendation R15 på grund av justeringar för pensionsförpliktelserna.

Vi bedömer, utifrån redovisningen av balanskravsresultatet i årsredovisningen, att det lagstadgade balanskravet uppfylls.

2 Bakgrund

Vi har av Stenungsunds kommuns revisorer fått i uppdrag att granska årsbokslut och årsredovisning för räkenskapsåret 2023. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2023.

Kommunens revisorer ska enligt 12 kap. kommunallagen (2017:725) bedöma om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de mål som fullmäktige beslutat. Revisorerna ska vid granskning av årsredovisning pröva om räkenskaperna är rättvisande. Revisorernas uttalande avges i revisorernas revisionsberättelse.

Från och med den 1 januari 2023 ska årsredovisningen granskas enligt Standard för kommunal räkenskapsrevision. Standarden ska tillämpas av de sakkunniga som utför räkenskapsrevision på uppdrag av förtroendevalda revisorer i kommuner, regioner, kommunalförbund och samordningsförbund.

Standarden består av:

- Ramverk
- Anvisningar för tillämpning i kommunal räkenskapsrevision av International Standards on Auditing (ISA) samt International Standard on Review Engagements (ISRE 2410) inklusive tillämpningsanvisning för granskning av drift-och investeringsredovisning (enligt ISA 501)
- Instruktion för granskning av sammanställda räkenskaper
- Instruktion för granskning av förvaltningsberättelse

Följande moment regleras inte av standarden utan tillkommer, i enlighet med SKR:s God revisionssed i kommunal verksamhet 2022:

- Granskningen av utfallet rörande verksamhetsmålen med betydelse för god ekonomisk hushållning samt själva bedömningen av huruvida resultaten i årsredovisningen är förenliga med verksamhetsmålen samt de finansiella målen.
- Bedömning om kommunen efterlever balanskravet samt eventuellt återopande av synnerliga skäl omfattas inte av Standard för kommunal räkenskapsrevision.

2.1 Syfte och revisionsfrågor

Vårt uppdrag är att granska årsredovisningen i syfte att ge revisorerna ett tillräckligt underlag för utlåtandet respektive revisionsberättelsen.

Syftet med granskningarna är att bedöma om kommunens årsredovisning har upprättats i enlighet med kommunallag, lag om kommunal bokföring och redovisning samt god redovisningssed i kommuner och regioner.

Granskningen av årsredovisningen ska besvara följande revisionsfrågor:

- Har årsredovisningens balansräkning, resultaträkning, kassaflödesanalys, drift-och investeringsredovisning samt noter upprättats i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av kommunens finansiella ställning per den 31 december 2023 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året?
- Är förvaltningsberättelsens lagstadgade delar förenliga med årsredovisningens övriga delar?

- Har förvaltningsberättelsen upprättats i enlighet med LKBR?
- Har sammanställda räkenskaper konsoliderats i enlighet med LKBR?
- Är resultatet i årsredovisningen förenligt med de mål som fullmäktige beslutat, som är av betydelse för god ekonomisk hushållning?
- Efterlever kommunen balanskravet och har eventuella negativa balanskravsresultat och åberopande av synnerliga skäl hanterats korrekt?

2.2 Avgränsning

Vår granskning omfattar årsredovisningen per 2023-12-31. Granskningen av räkenskaperna har utförts i den omfattning som krävs enligt Standard för kommunal räkenskapsrevision. Granskningen av måluppfyllelse och bedömning av balanskravet har utförts enligt SKR:s God revisionsred i kommunal verksamhet 2022.

Fel i räkenskaperna betraktas som väsentliga om de är av sådan omfattning eller typ att de, om de varit kända för en välinformerad läsare av årsredovisningen, hade påverkat dennes bedömning av kommunen. Detta kan inkludera såväl kvalitativa som kvantitativa fel och varierar mellan kommuner och verksamheter.

2.3 Revisionskriterier

Bedömningsgrund för våra bedömningar avseende årsredovisningens räkenskaper bygger på följande revisionskriterier:

- Kommunallag (KL) och lag om kommunal bokföring och redovisning (LKBR)
- God redovisningsred, definierad av Rådet för Kommunal Redovisning (RKR)

Vid bedömning av god ekonomisk hushållning bygger vår bedömning även på:

- Interna regelverk och instruktioner
- Fullmäktigebeslut

2.4 Metod

Granskningarna har genomförts genom bland annat:

- Processgenomgång
- Stickprov och andra urvalsmetoder
- Dataanalys
- Kartläggning av IT-miljön
- Intervjuer med berörda tjänstepersoner
- Avstämning mot redovisningsregelverk
- Granskning av interna kontroller som är av relevans för upprättandet av de finansiella rapporterna
- Verifiering av årsredovisning mot huvudbok samt underlag för denna

Revisionens faser kan kategoriseras i Planering, Genomförande och Rapportering.

I planeringsfasen har vi haft inledande genomgång av villkoren för uppdraget, fastställande av vilka dokumentationskrav som finns, vem som bär ansvaret vid oegentligheter samt kommunikationen under revisionens gång. En viktig del i

planeringsfasen är att identifiera risker, värdera riskernas utifrån allvarlighet och sannolikhet samt att identifiera lämpliga granskningsåtgärder.

Genomförandefasen har omfattat fortsatt planering då den interna kontrollen som har översiktligt granskats och de iakttagelser som gjorts i samband med denna granskning har beaktats i granskningen av årsbokslutet. Granskningen av den interna kontrollen tar sin utgångspunkt i kundens processer, bedömningar i redovisningen och finansiella ramverk. Förståelsen för de väsentliga processerna har dokumenterats och en bedömning kring risken för oegentligheter har gjorts. Vidare utgör IT-miljön en viktig del av kommunens verksamhet och en dokumenterad förståelse kopplat till detta område har ingått som en del av den interna kontrollen. Vi har skaffat oss en förståelse för den interna kontrollen för att identifiera lämpliga granskningsåtgärder men inte för att uttala oss om effektiviteten i kontrollerna/processerna.

En revisionsstrategi har bestämts utifrån den inledande planeringen och den förståelse som skaffats i samband med granskningen av den interna kontrollen. Andra delen av genomförandefasen har omfattat inhämtande av revisionsbevis genom granskning och dokumentation av:

- Balans och resultaträkning
- Närståendetransaktioner
- Sammanställda räkenskaper
- Drift- och investeringsredovisningen
- Förvaltningsberättelse

Som en del i den avslutande fasen har vi inhämtat ett skriftligt uttalande enligt ISA 580. Det har inhämtats från de tjänstepersoner som har uppdraget att verkställa bokslutsprocessen och den interna kontrollen i kommunens redovisning, system och rutiner.

Granskningarna avser kommunens årsredovisning som avgetts av kommunstyrelsen den 2024-03-25.

Rapporten är faktakontrollerad av ekonomiavdelningen.

3 Resultat av granskningen

Nedan redogörs för resultatet av granskningen och de noteringar som gjorts i samband med denna.

3.1 Årsredovisningens räkenskaper

Enligt 4 kap. 1 § LKBR ska en årsredovisning innehålla en förvaltningsberättelse, resultaträkning, balansräkning, kassaflödesanalys, noter, driftredovisning, investeringsredovisning och sammanställda räkenskaper (om sådana upprättas enligt 12 kap 2 § LKBR).

Kommunen gör i årsredovisningen avsteg från lag och god sed avseende följande:

- Redovisning av pensioner görs enligt fullfonderingsmodellen

Kommunen uppger i årsredovisningen att avsteg från gällande lagstiftning görs vad gäller redovisningen av pensionsförpliktelser då dessa redovisas enligt fullfonderingsmodellen och inte enligt blandmodellen. Detta innebär att ansvarsförbindelserna lyfts in i balansräkningen som en avsättning. Kommunen redovisar i likhet med föregående år en jämförelse mellan de två modellerna.

Kommunen redovisar 420,0 mnkr som avsättning i balansräkningen i stället för som en upplysning utanför balansräkningen (ansvarsförbindelse).

Kommunens redovisning av pensioner innebär också att årets resultat är 7,6 mnkr lägre redovisat än om lagen följts.

Vidare har det i samband med granskningen även noterats följande, ej väsentliga, avvikelser:

- Vid genomgång av kommunens hantering av leasingavtal har det noterats en avvikelse om 4,2 mnkr. Kommunen har vid sitt arbete med att gå igenom alla leasingavtal och klassificera dessa som endera finansiella eller operationella avtal tagit hjälp av konsultbolaget Leaseright.

I samarbetet med Leaseright har samtliga avtal samlats in och sammanställts för att generera årliga kostnadsutfall, avtalstider mm. Felet som noterats är kopplat till vilken version av avtal man har tagit uppgifter från och då det inte varit senaste versionen har en variabel i beräkningen för detta avtal varit fel. Då det inte varit senaste versionen har variabeln som avser framtida leasingavgifter i beräkningen för detta avtal varit fel. Felet har inte föranlett några felaktiga betalningar av avgifter, utan endast ett fel i värderingen av framtida utbetalningar. Felet kommer att justeras under 2024.

- Kommunens investeringsredovisning upprättas i årsredovisning på andra nivåer än i kommunens budget. Detta gör det svårt för oss att stämna av investeringsredovisningen mot redovisad budget.

3.1.1 Bedömning

Enligt vår bedömning har årsredovisningens balansräkning, resultaträkning, kassaflödesanalys, drift- och investeringsredovisning samt noter upprättats, med undantag av ovan punkter, i enlighet med LKBR och ger en i alla väsentliga avseenden

rättvisande bild av kommunens finansiella ställning per den 31 december 2023 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året.

Förvaltningsberättelsens lagstadgade delar är förenliga med årsredovisningens övriga delar.

Vi rekommenderar att kommunstyrelsen att säkerställa att räkenskaperna följer lag och god redovisningssed.

3.2 God ekonomisk hushållning

Kommuner och regioner ska ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet och i sådan verksamhet som bedrivs genom sådana juridiska personer som avses i KL 10 kap. 2-6 §§ (hel- och delägda kommunala bolag, stiftelser och föreningar).

I KL stadgas även att kommunerna ska ha en god ekonomisk hushållning, vilket får ses som ett överordnat krav och innebär i de allra flesta fall att det inte räcker med att intäkterna enbart täcker kostnaderna, eftersom det på längre sikt urholkar kommunernas ekonomi.

Enligt kommunallagens bestämmelser ska fullmäktige i budgeten ange finansiella mål och verksamhetsmål som har betydelse för god ekonomisk hushållning. Revisorerna ska bedöma om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de av fullmäktige beslutade målen.

Kommunfullmäktige i Stenungsunds kommun har i Strategisk plan för 2023 – 2025, budget 2023 fastställt att god ekonomisk hushållning uppnås genom att 70 % av de finansiella målen samt inriktningsmålen är uppfyllda eller delvis uppfyllda. Se vidare information på sidorna 15–19 i kommunens årsredovisning.

Finansiella mål:

Kommunens finansiella perspektiv har delats i fyra mål:

- *Nettokostnadsandelen, inkl. finansnetto och hela pensionsskuldens förändring, ska inte överstiga 98 % i genomsnitt över rullande sexårsperioder.*

Målet är uppfyllt: Nettokostnadsandelen uppgår till 96,4 % per 2023-12-31 och sett till den senaste sexårsperioden uppgår nettokostnadsandelen till 94,9 %.

- *Självfinansieringsgraden av investeringarna, i skattefinansierad verksamhet, ska uppgå till minst 70 % sett över rullande sexårsperioder.*

Målet är uppfyllt: Självfinansieringsgraden uppgår till 64,1% per 2023-12-31, och sett till den senaste sexårsperioden uppgår självfinansieringsgraden till 86,2%.

- *Soliditeten ska förbättras eller hållas oförändrad.*

Målet är ej uppfyllt: Soliditeten uppgår till 23,4 % (23,7%) per 2023-12-31.

- *Kommunens skattesats ska vara oförändrad under mandatperioden.*

Målet är uppfyllt: Kommunens skattesats har inte förändrats.

Kommunens bedömning är att kommunen uppfyller god ekonomisk hushållning ur ett finansiellt perspektiv.

Verksamhetsmål:

Kommunen har utifrån Vision 2035 fastställt fyra inriktningsmål, som utgår från Agenda 2030. Måluppfyllelsen mäts genom indikatorer.

- *Mål 3 Hälsa och välbefinnande*

Kommunen ligger för de flesta indikatorerna bland de mittersta 50 procent av kommunerna. Därmed anses målet som delvis uppfyllt.

- *Mål 4 God utbildning för alla*

Kommunen ligger för de flesta indikatorerna bland de mittersta 50 procent av kommunerna. Därmed anses målet som delvis uppfyllt.

- *Mål 8 Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt*

Kommunen ligger för de flesta indikatorerna bland de 25 procent av kommunerna i Sverige med bäst resultat. Därmed anses målet som uppfyllt.

- *Mål 13 Bekämpa klimatförändringarna*

Kommunen ligger för de flesta indikatorerna bland de 25 procent av kommunerna i Sverige med sämst resultat. Därmed anses målet som ej uppfyllt.

I likhet med föregående år är de verksamhetsmål som fullmäktige fastställt av övergripande karaktär och långsiktiga. Bedömning av måluppfyllelsen sker utifrån ett antal indikatorer, vilka bedöms vara relevanta att följa på lång sikt för att bedöma kommunens utveckling ställt till målen. Indikatorerna speglar dock inte utvecklingen under innevarande år, då det finns en eftersläpning i när resultatet publiceras. Detta medför att det endast för ett fåtal indikatorer finns resultat för 2023 (3/30) i övrigt avser resultatet 2019-2022. Det är därmed svårt att bedöma/analysera måluppfyllelsen för innevarande år (2023), då det inte går att ställa resultatet av indikatorerna mot det arbete som bedrivits under året. Likaså om kommunen är på rätt väg för att nå målet eller ej.

Vi noterar också att bedömningen av måluppfyllelsen grundar sig på hur kommunens resultat förhåller sig till andra kommuners resultat, det vill säga om kommunens resultat är bland de bästa 25 %, de mittersta 50 % eller de 25 % sämsta. Om merparten av indikatorerna för ett specifikt mål visar att kommunen befinner sig bland de 25 % bästa alternativt de 50 % mittersta bedöms målet ha uppfyllts helt eller delvis. Detta oavsett hur resultatutvecklingen sett ut över tid (exempelvis Mål 1 Hälsa och välbefinnande).

3.2.1 Bedömning

Grundat på vår översiktliga granskning av årsredovisningen har det inte framkommit några omständigheter som ger oss anledning att anse att resultatet inte skulle vara förenligt med de finansiella mål som fullmäktige fastställt i budget.

Mot bakgrund av vad som framgår ovan bedömer vi att det är svårt att uttala oss om resultatet är förenligt med de av fullmäktige fastställda verksamhetsmålen.

3.3 Balanskravsresultat

En kommun ska enligt KL göra en avstämning av balanskravet och detta ska redovisas i förvaltningsberättelsen.

Eventuella negativa resultat som uppkommer ska enligt KL regleras inom tre år. Om det föreligger synnerliga skäl finns emellertid möjlighet att inte reglera ett negativt resultat. RKR har lämnat information om beräkning och redovisning av balanskravet utifrån tolkning av förarbeten till reglerna om balanskrav i LKBR och KL.

Kommunens överskott för året uppgår till 69,8 mnkr. Vid avstämning av balanskravet avgår realisationsvinster om 0,1 mnkr. Efter att pensionsförpliktelser vilka intjänats före 1998 om 7,6 mnkr tillkommit konstateras att årets balanskravsresultat uppgår till 77,3 mnkr.

Det finns inget balanskravsresultat att återställa från tidigare år.

Kommunen har inte en resultatutjämningsreserv (RUR).

3.3.1 Bedömning

Vi noterar att som en följd av att kommunen tillämpar fullfonderingsmodellen görs en justering i beräkningen av balanskravsresultatet för förändringen i ansvarsförbindelsen. Enligt RKR R15 Förvaltningsberättelse får inga andra rader än de föreskrivna ingå i beräkningen av balanskravsresultat.

Vi bedömer därför att avstämningen inte är förenlig med RKR:s rekommendation.

Vi noterar att oavsett justeringen på grund av ansvarsförbindelsen så kan balanskravet bedömas som uppfyllt.

Datum som ovan

KPMG AB
DocuSigned by:

Kristoffer Bodin

Auktoriserad revisor

DocuSigned by:

Josefine Kjellberg

Certifierad kommunal revisor